

คู่มือการปฏิบัติงาน

ตำแหน่ง นักจัดการงานทะเบียนและบัตร

เทศบาลตำบลสบปราบ
อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

งานทะเบียนราษฎร

งานที่ให้บริการ	งานทะเบียนราษฎร
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักปลัด เทศบาลท่าນคลับปราบ

ขอบเขตการให้บริการ

การให้บริการประชารัตน์งานทะเบียนราษฎร การรับแจ้งการเกิด การรับแจ้งการตาย การแจ้งข้อความที่อยู่อาศัยเข้า/ออก แจ้งข้อความที่อยู่อาศัยทางอิเล็กทรอนิกส์ การกำหนดเลขหมายประจำบ้าน การแก้ไขรายการบ้าน การแจ้งเรื่องถอนบ้านหรือบ้านถูกทำลาย การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารราษฎร์ทะเบียนราษฎร การเพิ่มชื่อและการเข้าหน่วยเชื่อมบุคคลในทะเบียนข้าม การตรวจสอบและตัวรับรองรายการทะเบียนคนและบ้าน การเปรียบเทียบคดีความผิดเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำร้อง การให้บริการงานทะเบียนราษฎร

บ้านและทะเบียนบ้าน

หลักเกณฑ์

บ้าน หมายความว่า โครงสร้างหรือลิ้งปั๊กสร้างสำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งมีเข้าบ้านครอบคลุมและให้หมายความรวมถึงแพ หรือเรือ ซึ่งจดทะเบียนประจำและใช้เป็นที่อยู่ประจำ หรือสถานที่หรือสถานที่พำนัชอื่น ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยประจำได้ด้วย

- ทะเบียนบ้าน หมายความว่า ทะเบียนประจำบ้านแต่ละบ้าน ซึ่งแสดงเลขประจำบ้านและรายการของคนทั้งหมดผู้อยู่ในบ้านแยกเป็นรายสังกัด คือ ทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ใช้สำหรับลงรายการของคนที่มีสัญชาติไทยและคนต่างด้าว ที่มีในสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว

- ทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) ใช้ลงรายการของคนต่างด้าวที่เข้ามีอยู่โดยชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ใน สังกัดของชั่วคราว หรือเข้าเมืองโดยมีขอบเขตด้วยกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

- ทะเบียนบ้านกลาง มีใช้ทะเบียนบ้าน แต่เป็นทะเบียน ซึ่งผู้อ่านจะทราบทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับลงรายการบุคคลที่ไม่อายมีชื่อในทะเบียนบ้าน

- ทะเบียนบ้านชั่วคราว เป็นทะเบียนประจำบ้านที่ออกให้กับบ้านที่ปั๊กสร้างในที่สาธารณะ หรือโดยบุกรุกป่าส่วน หรือโดยได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร หรือตามกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ทะเบียนบ้านชั่วคราวเป็นเอกสารราชการใช้ได้เหมือนทะเบียนบ้าน และผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านชั่วคราวจะมีลักษณะหน้าที่เดียวกับบุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

- ที่เป็นบ้านซึ่งครัวของสำนักทะเบียน เป็นที่เป็นบ้านที่ผู้อ่านว่าการจะเป็นกล่างก้าวนคให้ ทุกสำนักทะเบียนจัดทำขึ้น เพื่อใช้ลงรายการของบุคคลซึ่งขอแจ้งข้อมูลจากทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓) เพื่อเดินทาง ไปต่างประเทศ ให้ทุกบ้านมีเลขประจำบ้าน บ้านใดยังไม่มีเลขประจำบ้าน ให้เจ้าบ้านแจ้งพ่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง เพื่อขอเลขประจำบ้านภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันสร้างบ้านเสร็จ

เจ้าบ้าน

เจ้าบ้านคือ คนที่เป็นหัวหน้าครอบครัวในบ้านหลังนั้น ซึ่งการครอบครองนี้อาจจะครอบครองในฐานะเป็นเจ้าของบ้าน ผู้เช่าบ้าน หรือในฐานะอื่นๆ ก็ได้ คนที่เป็นเจ้าบ้านมีอยู่ ตาย สูญเสีย หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ คนที่ถูกปล้น หรือที่อยู่ในบ้านขณะนั้นเป็นเจ้าบ้าน

เจ้าของกรรมสิทธิ์กับเจ้าบ้านต่างกันอย่างไร

บางท่านอาจเข้าใจผิดว่าเจ้าบ้านหมายถึงเจ้าของบ้าน ซึ่งเจ้าบ้านตามความหมายจะเป็นราษฎร์มีจุดประสงค์เพื่อท่านน้ำที่แข่งเรือต่างๆ เที่ยวกับงานทะเบียนราชภูมิ อาจจะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในบ้านหรือไม่ก็ได้ การจะดูว่า ใครเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ให้ดูที่หลักฐานการได้มาของกรรมสิทธิ์ เช่น หนังสือสัญญา ซื้อขาย หรือพินัยกรรม เป็นต้น หน้าที่ของเจ้าบ้าน

กฎหมายทะเบียนราชภูมิ ให้กำหนดให้เจ้าบ้านมีหน้าที่ต้องแจ้งพ่อนายทะเบียน ในเรื่องต่อไปนี้ หากไม่แจ้งจะถือว่ามี ความผิดทางกฎหมาย คือ

๑. มีคนเกิดในบ้าน
๒. มีคนตายในบ้าน
๓. มีคนย้ายออก - ย้ายเข้ามาบ้านหลังนั้น
๔. มีสิ่งปลูกสร้างบ้านใหม่ หรือรื้อดون

การมอบหมาย

กรณีที่มีข้อรายการในทะเบียนบ้าน ระบุว่าเป็นเจ้าบ้าน ไม่ได้ไปแจ้งตัวตนเอง หรือไม่ได้ให้คนที่มีชื่อ ในทะเบียนบ้านเดียวกันไปแจ้ง แต่มอบหมายให้บุคคลอื่นไปแจ้งแทน ก็จะต้องให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายนำเอกสารที่เป็นแสดงต่อนายทะเบียนด้วย คือ

๑. บัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้าน ผู้มอบหมาย รับรองสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนไว้ด้วย
๒. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง (ผู้รับมอบหมาย)
๓. สำเนาทะเบียนบ้านของเจ้าบ้าน
๔. หนังสือมอบหมายของเจ้าบ้าน

การแจ้งเกิด

การบริการ

๑. เมื่อมีคนเกิดในบ้าน ให้เจ้าบ้านหรือบิตรามารดา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้แจ้งต่อนายทะเบียน ผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่เกิด หรือแห่งท้องที่ที่พึงแจ้งได้ภายใน ๓๕ วัน นับแต่วันเกิด

๒. เมื่อมีคนเกิดนอกบ้าน ให้บิดาหรือมารดา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่เกิด หรือแห่งท้องที่ที่พึงแจ้งได้ภายใน ๓๕ วัน นับแต่วันเกิด หรือในการนี้จำเป็นไม่อาจแจ้งได้ตามกำหนด ให้แจ้งภายในห้าวัน ได้แก่ต่อไปนี้เกิน ๓๐ วัน

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)

๒. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง บัตรประจำตัวประชาชนของบิดามารดา (ถ้ามี)

๓. หนังสือรับรองการเกิดจากโรงพยาบาล (ถ้ามี)

๔. หนังสือยินยอมให้บุตรใช้ชื่อสกุลของบิดา (กรณีไม่จดทะเบียนสมรส)

ขั้นตอนการติดต่อ

๑. ผู้แจ้งยื่นเอกสารและหลักฐานต่อนายทะเบียน

๒. นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานกับทะเบียนบ้าน และลงรายการในสูตินัด แล้วเพิ่มชื่อเด็กในทะเบียน และสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน เมื่อตัวแทนการเรียบร้อยแล้ว จึงมอบสูตินัด ตอนที่ ๑ และสำเนาทะเบียนบ้าน ให้กับผู้แจ้ง

การแจ้งเกิดเกินกำหนด

เป็นการแจ้งการเกิดเมื่อเวลาผ่านพ้นไปจากที่กฎหมายกำหนดต่อไปใน ๓๕ วัน ต้องชำระเงินทุบปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง บัตรประจำตัวประชาชนของบิดามารดา

๒. หนังสือรับรองการเกิดจากโรงพยาบาล หรือใบรับแจ้งการเกิด

๓. สำเนาทะเบียนบ้านที่ปรากฏชื่อ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กที่เกิด

๔. ผลการตรวจทางวิทยาศาสตร์ เช่น ผลการตรวจดีเอ็นเอ ที่ตรวจสอบจากหน่วยงานของรัฐหรือสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์การเป็นบิดา มารดา ของเด็กที่เกิด

๕. พยานบุคคลอย่างน้อย ๒ คน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือมอบหมาย (ถ้ามี)

๖. หนังสือยินยอมให้บุตรใช้ชื่อสกุลของบิดา (กรณีไม่จดทะเบียนสมรส)

ขั้นตอนการติดต่อ

๑. ส้านาทเบียนบ้าน
๒. นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานแล้วเปรียบเทียบตัวความผิด และสอบสวนผู้แจ้ง บัดมารดา ให้ทราบ สาเหตุที่ไม่แจ้งการเกิดภัยในเวลาที่กำหนด ในกรณีที่บิดามารดาไม่อาจมาให้ถ้อยคำในการสอบถามได้ ไม่ว่าจะด้วยกรณีใดๆ นายทะเบียนจะบันทึกถึงสาเหตุทั้งล้วนไว้ และนำเสนอนายอ้ามก่อนมติออกสูตรต่อไป

การแจ้งตาย

การบริการ

๑. เมื่อมีคนตายในบ้าน ให้เข้าบ้านเป็นผู้แจ้งต่อนายทะเบียน ผู้รับแจ้งแห่งห้องที่ที่มีคนตายภายใน ๒๕ ชั่วโมง นับตั้งแต่วเวลาตาย ในกรณีไม่มีเจ้าบ้านให้ผู้พับศพ จึงต้องแจ้งภายใน ๒๕ ชั่วโมง นับแต่วเวลาพับศพ

๒. เมื่อมีคนตายนอกบ้านให้ผู้ที่ไปกับผู้ตาย หรือผู้พับศพ เป็นผู้แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งห้องที่ที่ตาย หรือพับศพ หรือแห่งห้องที่ที่พึงแจ้งได้ภายใน ๒๕ ชั่วโมง นับแต่วเวลาตาย หรือพับศพ ในกรณีจะแจ้งเพื่อ พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจก็ได้

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. ส้านาทเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน ที่ผู้ตายมีซื้อและรายบุคคล (ถ้ามี)
๒. บัตรประจำตัวประชาชนผู้แจ้ง
๓. บัตรประจำตัวประชาชนผู้ตาย
๔. หนังสือรับรองการตายจากโรงพยาบาล (ท.ร. ๔/๑) หรือใบแจ้งความการตายจากสถานีตำรวจนครบาล
๕. ใบรับแจ้งการตายตามแบบ ท.ร. ๔ ตอนหน้า (กรณีแจ้งต่อเจ้าบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน)
๖. รายงานผลชันสูตรของเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยนิติเวช (กรณีตายโดยไม่ทราบสาเหตุ)

กรณีด้วยพิตรรرمชาติ การตายที่พิตรรرمชาติ ที่ในบ้าน นอกบ้าน เช่น ถูกฟ้าตก ตกจากห้องสูง อุบัติเหตุ ภัยตัว เป็นต้น ต้องมีหลักฐานการชันสูตรหรือพิสูจน์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การแจ้งตายเกินกำหนด หมายถึง กรณีคนตายแต่ไม่ได้แจ้งการตายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีนี้ให้ผู้แจ้งการตายบันค่าวร้องขอนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งห้องที่ที่มีการตาย หรือพับศพ โดยดำเนินการดังนี้

๑. เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องแล้ว ตรวจสอบคำร้อง ตรวจสอบตัวผู้แจ้งนำไปแสดง แล้วดำเนินการเบริกบดีความผิดตามกฎหมายกำหนดให้ไว้

๒. สอบสวนสาเหตุจากพยานบุคคล เพื่อให้ทราบถึงวัน เวลา สถานที่ และสาเหตุการตาย และผู้รู้เห็นการตายตลอดจนสาเหตุที่ไม่แจ้งตายภายในเวลากำหนด

๓. รวบรวมหลักฐาน และพิจารณา เมื่อเห็นว่าเชื่อถือได้ ส่งอนุญาตให้รับแจ้ง และดำเนินการต่อไป

๔. ผู้ใต้ในนามแจ้งภายใน ๒๕ ชั่วโมง นับตั้งแต่วเวลาตาย หรือพับศพ ต้องชำระเงินโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

ขั้นตอนการติดต่อ

๑. ผู้แจ้งยื่นเอกสาร และหลักฐานต่อนายทะเบียน เพื่อตรวจสอบและลงรายการในมรณะบัตร
๒. สำเนาบัญชีผู้ตายของจากที่เบียนบ้าน โดยจะประทับคำว่า "ตาย" สีแดงไว้หน้ารายการเดียวกัน
๓. มอบมรณะบัตร ตอนที่ ๑ ที่เบียนบ้าน และบันทึกรายการคืนผู้แจ้ง

การแจ้งย้ายเข้า

การบริการ

เมื่อมีผู้ย้ายเข้า หรือย้ายออกให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นย้ายออก โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ทั้งสิ้น

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)
๒. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ย้ายที่อยู่ กรณีแจ้งย้ายที่อยู่ของตนเอง
๓. หนังสือมอบอำนาจจากเจ้าบ้าน พร้อมบัตรประจำตัวประชาชน
๔. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน
๕. ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (ท.ร.๖) ตอนที่ ๑ และ ๒

กรณีที่ไม่แจ้งย้ายที่อยู่ถูกกฎหมาย หรือชารุด

ผู้ย้ายเข้าสามารถขอใบแทนได้ที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่ออกใบแจ้งการย้ายที่อยู่ โดยยื่นคำร้องพร้อมสำเนารายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐานของสถานที่สำนักงานท้องที่ที่ออกสากหาย เพื่อประกอบเรื่อง หรือนำไปแจ้งย้ายที่อยู่ซึ่งชารุดไปแสดง

การแจ้งย้ายออก

การบริการ

เมื่อมีผู้ย้ายเข้า หรือย้ายออกให้เจ้าบ้านหรือผู้ได้รับมอบหมาย แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้นั้นย้ายออก โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ ทั้งสิ้น

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน)
๒. บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้าน (กรณีย้ายบุคคลในบ้านออก)
๓. หนังสือมอบอำนาจจากเจ้าบ้าน
๔. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน (กรณีมอบอำนาจ)
๕. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ย้ายที่อยู่ กรณีแจ้งย้ายที่อยู่ของตนเอง

ขั้นตอนการติดต่อ

๑. ยื่นเรื่องด่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีชื่อยู่ในทะเบียนบ้าน (ถึงแม้ว่าเจ้าของบ้านไม่สามารถไปแจ้งย้ายออกให้ได้ ผู้ที่อยู่สามารถขอทำหน้าที่เจ้าบ้าน เพื่อย้ายชื่อคนออกจากได้)

๒. นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐาน และรายการบุคคลที่จะย้ายออกลงรายการในใบแจ้งการย้ายที่อยู่ และจานวนรายการบุคคล ที่ย้ายออกในทะเบียนบ้าน และสำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน) โดยจะประทับครัวว่า “ย้าย” สืบเนื่องไว้หน้ารายการ และระบุว่า “ย้ายไปที่ใด”

๓. นายทะเบียนมอบหลักฐานการแจ้งคืนผู้แจ้งพร้อมทั้งใบแจ้งการย้ายที่อยู่ตอนที่ ๑ และ ๒ เพื่อนำไปแจ้งย้ายเข้าเพื่อไป

การแจ้งข้อความทางโทรศัพท์มือถือ

การบริการ

การแจ้งข้อความทางโทรศัพท์มือถือ หมายความว่า การแจ้งการข้อความที่อยู่โดยผู้ใช้แจ้งข้อความ สามารถไปข้อความได้โดยไม่ต้องเดินทางกลับไปข้อความอีก ณ สถานที่เดิมเดิมที่มีเชื่อมต่อในโทรศัพท์มือถือ เช่น บ้าน สำนักงาน หรือบ้านพัก ให้เป็นการตามที่ต้องการ หรือผู้รับโทรศัพท์มือถือต้องขอรับตัวโดยกฎหมาย เป็นผู้แจ้ง

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. สำเนาทะเบียนบ้าน (ฉบับเจ้าบ้าน) ของบ้านที่จะข้อความ
๒. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้งข้อความ
๓. เจ้าบ้านที่จะข้อความ
๔. บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้านที่จะข้อความ
๕. หนังสือยินยอมให้แจ้งข้อความของเจ้าบ้านที่จะข้อความ (กรณีเจ้าบ้านไม่สามารถไปดำเนินการแจ้งข้อความได้)

ขั้นตอนในการติดต่อ

๑. ยื่นหลักฐานต่อนายทะเบียนท้องที่ที่จะข้อความ
๒. นายทะเบียนตราเศษบันทึกฐาน และลงรายการในใบแจ้งการข้อความที่อยู่ (ท.ร.๖ ศ.๑๐๙) โดยให้ผู้แจ้งลงทะเบียนชื่อในช่องผู้แจ้งข้อความ และช่องผู้แจ้งข้อความ เสนอนายทะเบียนเขียนลงบันทึก และคืนทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและบัตรฯ แก่ผู้แจ้ง
๓. เสียค่าธรรมเนียม ๖๐ บาท
๔. ให้ผู้แจ้งข้อความ แจ้งเจ้าบ้านที่ข้อความกันไว้เดียวที่จะข้อความฉบับเจ้าบ้านไปดำเนินการจ้าหน่ายเชื่อถือจากทะเบียนบ้าน ณ สำนักทะเบียนด้านหน้า ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันข้อความออก

การแจ้งข้อความออกจากทะเบียนบ้านกลาง

หลักฐานประกอบการแจ้ง

- กรณีมีเอกสารราชการหลักฐานมาแสดง ควรจะสอบถามหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า ผู้แจ้งข้อความเป็นคนเดียวกันกับบุคคลที่มีชื่อลงรายการในทะเบียนบ้านกลาง
- กรณีไม่มีเอกสารราชการมาแสดง ให้สอบถามพยานบุคคล เพื่อให้สืบอันธิร่องว่าผู้แจ้งข้อความมาจากทะเบียนบ้านกลาง เป็นบุคคลเดียวกันกับชื่อและรายการที่ปรากฏในทะเบียนบ้านกลาง
- เมื่อตรวจสอบหลักฐาน หรือสอบถามพยานบุคคลเป็นที่น่าเชื่อถือให้ดำเนินการแจ้งข้อความ
- กรณีรายการบุคคลที่จะข้อความเป็นผู้เยาว์ให้ บิดา แม่ นารดา หรือผู้ปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายเป็นผู้แจ้งข้อความ โดยเรียกบัตรประจำตัวผู้แจ้งและหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

การขอหมายเลขประจำบ้าน

การบริการ

บ้าน หมายถึง โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง สำหรับใช้เป็นที่อยู่อาศัย หรือสถานที่ประกอบการ ซึ่งมีเจ้าบ้าน ครอบครอง ให้ทุกบ้านมีเลขหมายประจำบ้าน บ้านใดที่ยังไม่มีเลขหมายประจำบ้านให้เจ้าบ้านแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อขอเลขหมายประจำบ้าน ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสร้างเสร็จ

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. บัตรประจำตัวประชาชน/สำเนาทะเบียนบ้านผู้ที่นับคำร้อง
๒. ใบอนุญาตปลูกสร้างอาคาร/หรือหนังสือรับรองตึกปลูกสร้าง (กรณีซ่อมออกให้)
๓. แบบแปลนอาคาร โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง
๔. หลักฐานการแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ปลูกสร้าง เช่น โฉนดที่ดิน/สัญญาซื้อขาย สัญญาเช่า
๕. หนังสืออินยอมให้ปลูกสร้างบ้าน (กรณีสิ่งปลูกสร้างตั้งอยู่บนที่ดินของผู้อื่น) โดยแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านของเจ้าของกรรมสิทธิ์
๖. ภาพถ่ายโรงเรือนหรือตึกปลูกสร้าง
๗. กรณีเจ้าของบ้านไม่สามารถมาดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้มีหนังสือมอบอำนาจ พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบและผู้รับมอบหมาย

ขั้นตอนการติดต่อ

๑. ยื่นเอกสารหลักฐาน
๒. ตรวจสอบเอกสาร
๓. ลงทะเบียนรับคำร้อง
๔. ออกตราประทับบ้าน
๕. กำหนดเลขที่บ้าน
๖. บันทึกรายการในฐานข้อมูล
๗. จัดทำทะเบียนบ้าน
๘. นายทะเบียนลงนาม มอบเอกสารทะเบียนบ้าน

ข้อควรรู้เกี่ยวกับการขอเลขที่บ้าน

๑. บ้านที่ปลูกสร้างไว้นานแล้วแต่ยังไม่มีเลขที่บ้านเจ้าบ้านสามารถขอเลขที่บ้านและสมุดทะเบียนบ้านได้
๒. การปลูกสร้างบ้านในเขตท้องที่ที่ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร จะต้องแจ้งขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร กรณีไม่ขออนุญาตปลูกสร้าง นายทะเบียนจะกำหนดเลขที่บ้าน และจัดทำทะเบียนบ้านชั่วคราวให้ ซึ่งการแก้ไขทะเบียนบ้านชั่วคราวให้เป็นทะเบียนบ้านปกตินั้น สามารถทำได้โดยเจ้าของบ้านจะต้องไปทำเรื่องการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารให้เรียบร้อยแล้ว จึงนำหลักฐานไปยื่นที่ร้องต่อนายทะเบียนเพื่อขอแก้ไขทะเบียนบ้าน
๓. บ้านที่ปลูกสร้างโดยการบุกรุกที่สาธารณะ หรือปลูกในพื้นที่ป่าสงวน สามารถขอเลขที่บ้านและสมุดทะเบียนบ้านได้ แต่จะเป็นทะเบียนบ้านชั่วคราว
๔. การประเมินจำนวนเงินที่บ้านภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ปลูกสร้างบ้านเสร็จเป็นความผิด มีโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎร

หลักเกณฑ์

เอกสารการทะเบียนราษฎร ที่นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนจัดทำขึ้นหากจำเป็นด้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ จะเป็นเพราะเรียนพิเศษ หรือผิดพลาดเพรราะเหตุอื่นใดก็ตาม ฉะลับ บุตร หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้เลื่อนหายไปไม่ได้ แต่ให้ใช้วิธีซึ่งacula หรือข้อความเดิม และเขียนคำหรือข้อความที่ถูกต้องแทนด้วยหนังสือเดิม พร้อมทั้งลงชื่อนายทะเบียน และวันเดือนปี ก้าวันไว้

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ มี ๓ กรณี

๑. กรณีที่มีเอกสารราชการมาแสดง ไม่ว่าเอกสารนั้นจะจัดทำก่อนหรือหลังการจัดทำทะเบียนราษฎร เช่น ส้านาทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนบ้านฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๔, พ.ศ. ๒๕๗๔ หรือ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือในส่วนคัญ การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือหลักฐานการสมรส หรือการหย่า เป็นต้น

๒. กรณีไม่มีเอกสารราชการมาแสดง

๓. กรณีแก้ไขรายการสัญชาติ ผู้มีหน้าที่แจ้ง ได้แก่ เจ้าบ้าน บิดามารดา ผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้านหรือผู้ที่เป็นเจ้าของประจำวัด

สถานที่ยื่นคำร้องขอแก้ไขรายการ

๑. การแก้ไขรายการในทะเบียนบ้าน ส้านาทะเบียนบ้าน สูติบัตร และมรณบัตร ให้ยื่นคำร้องที่ส้านักทะเบียน อำเภอหรือส้านักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่อยู่ในทะเบียนบ้าน

๒. การแก้ไขรายการในทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย และใบแจ้งการถ่ายทื่อยู่ ให้ยื่นคำร้องที่ ส้านักทะเบียนท้องที่ที่จัดทำทะเบียนคนเกิด หรือทะเบียนคนตาย หรือใบแจ้งการถ่ายทื่อยู่

หลักฐานประกอบการแจ้ง

กรณีที่มีเอกสารราชการมาแสดง

๑. เอกสารราชการที่นำมาแสดงประกอบหลักฐานในการแก้ไขรายการ

๒. บัตรประจำตัวผู้แจ้ง (เจ้าบ้านหรือเจ้าของประจำวัดหรือบิดามารดา)

๓. ส้านาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

๔. สูติบัตร หรือมรณบัตร

ขั้นตอนในการติดต่อ

๑. ผู้แจ้งยื่นเอกสารและหลักฐานต่อนายทะเบียนท้องที่ที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

๒. นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานเพื่อเอกสารเขื่องถือได้ แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารการทะเบียนราษฎรให้ตรงกับหลักฐานแล้วมอบส้านาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน สูติบัตร หรือมรณบัตร คืนผู้แจ้ง กรณีไม่มีเอกสารราชการมาแสดง

๓. ผู้ร้องยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน

๔. ส้านาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

๕. พยานบุคคลและบัตรประจำตัวประชาชน

๖. พยานหลักฐานต่าง ๆ ที่มี

๗. นายทะเบียนสอบสวนพยานหลักฐานและพยานบุคคลที่นำเข้ามาร่วมเสนอ นายอำเภอพร้อมด้วย ความเห็น เมื่อนายอำเภอเห็นว่าพยานหลักฐานดังกล่าวเขื่องถือได้ นายอำเภอจะอนุมัติ และส่งนายทะเบียนให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ

การแก้ไขสัญชาติ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการเดียวกับสัญชาติ มี ๒ กรณี คือ

๑. กรณีแก้ไขจากสัญชาติอื่นหรือไม่มีสัญชาติ เป็นสัญชาติไทย ให้เสนอรายอื่นาอนุมัติ (เป็นอำนาจเช่นเดียวกับนายอำเภอ)

๒. กรณีแก้ไขจากสัญชาติไทย หรือสัญชาติอื่นหรือไม่มีสัญชาติ เป็นสัญชาติอื่น นายทะเบียนอ้างอิงหรือ นายทะเบียนท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

การคัดรับรองเอกสารทะเบียนราษฎร

หลักฐานประกอบการแจ้ง

การตรวจคัด และรับรองสำเนารายการทะเบียนราษฎร

ผู้ที่มีส่วนได้เสียตามระเบียบสำนักนายทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ หมายเหตุ

๑. เจ้าบ้าน

๒. ผู้ที่มีรายชื่อปรากฏในเอกสารที่จะขอตรวจ หรือคัดและรับรองสำเนา

๓. บุคคล หรือนิติบุคคล ที่มีส่วนได้เสีย เกี่ยวกับเอกสารทะเบียนราษฎร ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม

หลักฐานประกอบการแจ้ง

๑. บัตรประจำตัวประชาชนผู้อื่นคำร้อง

๒. บัตรประจำตัวประชาชนผู้ที่มีส่วนได้เสีย

๓. หากผู้ร้องเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียทางอ้อม นายทะเบียนจะสอบถามบันทึกปากคำ เพื่อยืนยันทราบเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียให้เป็นหลักฐาน เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบหากอาจถูก ถ้าเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสีย ก็ไม่จำเป็นต้องสอบถามแต่อย่างใด

๔. เอกสาร "การตรวจคัด และรับรองสำเนารายการทะเบียนราษฎร"

ขั้นตอนการติดต่อ

๑. ยื่นหลักฐานต่อนายทะเบียนท้องที่ ที่จะขอเอกสาร การตรวจคัด และรับรองสำเนารายการทะเบียนราษฎร

๒. นายทะเบียนจะตรวจสอบหลักฐาน และลงรายการในກារขอเอกสาร โดยให้ผู้ขอผลจ่ายมือชื่อ "ในคืบอ" พร้อมเอกสารที่เตรียมมาทั้งหมด

การจ้าหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้าน

หลักเกณฑ์

การจ้าหน่ายชื่อและรายการบุคคลออกจากทะเบียนบ้านมีหลักเกณฑ์ ได้แก่

๑. ผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านถึงแก่ความตาย

๒. กรณีบุคคลมีชื่อเข้าในทะเบียนบ้านเกินกว่า ๑ แห่ง หรือบุคคลที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

๓. กรณีบุคคลมีชื่อในทะเบียนบ้านโดยมีข้อห่วงกฎหมายและระเบียบ

เอกสารประกอบการแจ้ง

๑. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่มีรายการบุคคลชื่อเข้าเกินกว่า ๑ แห่ง หรือบุคคลที่มีชื่อในทะเบียนบ้านโดยมีข้อห่วงกฎหมายและระเบียบ

๒. บัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าบ้านหรือผู้แจ้ง

๓. ใบมรณบัตร (ถ้ามี)

๔. หลักฐานการหายซึ่งออกโดยสถานทูตไทย หรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ หรือหลักฐานการตายที่ออกโดยรัฐบาลของประเทศนั้น ซึ่งได้แบ่งและรับรองว่าถูกต้องโดยกระทรวงการต่างประเทศ
ขั้นตอนในการติดต่อ

๑. ยื่นเอกสารหลักฐานต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ปรากฏรายการบุคคลที่ต้องการจำหน่ายซื้อขายจากทะเบียนบ้าน
๒. นายทะเบียนตราจสภากลั่นอ่อนด่วนเจ้าบ้านและพยานบุคคลที่นำเข้าถือให้ปรากฏข้อเท็จจริง
๓. รวมรวมหลักฐานเสนอผู้มีอำนาจในการอนุมัติ แล้วจำหน่ายซื้อขายจากทะเบียนบ้าน
๔. คืนหลักฐานแก่ผู้ซื้อ

การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน

หลักเกณฑ์

การเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้านมีหลักการดัง ได้แก่

๑. กรณีตัดส่วนจดทะเบียนรายบุคคลเมื่อปี พ.ศ.๒๕๖๖ (จะต้องเป็นผู้เกิดก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๗)
๒. กรณีเพิ่มชื่อตามเอกสารทะเบียนรายบุคคลแบบเดิมที่ยังไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ได้แก่ สูติบัตร ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ และทะเบียนบ้าน
๓. กรณีคนสัญชาติไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ หรือเกิดในต่างประเทศแล้วเดินทางกลับเข้ามา ในประเทศไทย ทั้งที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นคนไทยและไม่มีหลักฐาน
๔. กรณีอาจว่าเป็นคนไทยแต่ไม่มีหลักฐานเอกสารน้ำဆด
๕. กรณีเด็กอนาคตซึ่งอยู่ในความอุปการะของบุคคล หน่วยงานเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐ
๖. กรณีบุคคลที่ลงรายการในทะเบียนบ้านว่า "ดาย" หรือ "จำหน่าย" มากขึ้นเพิ่มขึ้น
๗. กรณีคนต่างด้าวที่ไม่สำคัญประจำตัวคนต่างด้าว
๘. กรณีคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
๙. กรณีที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่ถูกได้รับสัญชาติไทย
๑๐. กรณีคนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยได้รับการผ่อนผันเป็นกรณีพิเศษ หรือไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง รวมทั้งผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย ผู้มีหน้าที่แจ้ง ได้แก่ เจ้าบ้าน หรือผู้ขอเพิ่มชื่อ บิดา หรือมารดา กรณีผู้ขอเพิ่มชื่อเป็นผู้เยาว์ หรือผู้อุปการะ เสียงครุ กรณีเด็กอนาคต สถานที่ยื่นคำร้อง ได้แก่ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้ขอเพิ่มชื่อมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน เว้นแต่
  ๑. กรณีเพิ่มชื่อตามสูติบัตรแบบเดิม ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่ออกสูติบัตรฉบับนั้น
  ๒. กรณีเพิ่มชื่อตามแบบใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่ประชุมค่าจะขอเพิ่มขึ้น
  ๓. กรณีเพิ่มชื่อตามทะเบียนบ้านแบบเดิม ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พร้อมสูหัสสายไหม
๔. กรณีเพิ่มชื่อของผู้ที่ลงรายการจำหน่ายหรือขายไว้แล้ว ให้ยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนที่ผู้บันทึกนี้อยู่ในทะเบียนบ้าน ก่อนถูกจำหน่ายรายการ

หลักฐานประกอบการแจ้ง แบบเป็น ๒ กรณี กรณีมีหลักฐานมาแสดง

๑. บัตรประจำตัวเจ้าบ้านหรือผู้เชื่อม
๒. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
๓. รูปถ่ายผู้ขอเพิ่มชื่อ ๑ รูป (กรณีผู้ขอเพิ่มชื่ออายุเกิน ๗ ปี)
๔. ทะเบียนบ้านหรือสำเนาทะเบียนบ้านฉบับ ป. พ.ศ. ๒๕๕๗; พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือ พ.ศ. ๒๕๖๖
๕. ใบสูติบัตร (แบบเดิมซึ่งไม่มีเลขประจำตัวประชาชน)
๖. ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ (แบบเดิม ซึ่งไม่มีเลขประจำตัวประชาชน)

กรณีไม่มีหลักฐานมาแสดง

๑. บัตรประจำตัวเจ้าบ้านหรือผู้เชื่อม
๒. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
๓. รูปถ่ายของผู้ขอเพิ่มชื่อ ๑ รูป (กรณีผู้ขอเพิ่มชื่ออายุเกิน ๗ ปี)
๔. บัตรประจำตัวบิดา มารดา (ถ้ามี)
๕. บัตรประจำตัวพยาบาลบุคคลที่ให้การรับรอง
๖. เอกสารประกอบ เช่น หลักฐานการศึกษา (ถ้ามี) ส.ศ.๙ (ถ้ามี)

ขั้นตอนในการติดต่อ

๑. การเขียนเอกสารและหลักฐาน

- กรณีมีหลักฐานมาแสดง ให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ร้องขอเพิ่มชื่อประกอบรายการในเอกสารนั้นๆ
- กรณีไม่มีหลักฐานมาแสดงให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ร้องขอต้องยื่นในปัจจุบัน

๒. นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐาน

๓. ตราჯดอนรายการในฐานข้อมูลการลงทะเบียนราษฎร

๔. สอดส่วนพยาบาลบุคคลที่ให้การรับรอง

๕. บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหัวบุคคลที่ขอเพิ่มชื่อ ผู้คน ๑ และพยาบาลบุคคลที่ให้การรับรองและให้บุคคล ตั้งกล่าวลงลายมือชื่อ หรือพิมพ์ลายน้ำเมื่อ ตามแบบ ท.ร.๘๕

๖. รวบรวมหลักฐานเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติในการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน

๗. คืนหลักฐานให้แก่ผู้แจ้ง